



วิภาส รุจิวัฒนพงศ์

เฉลิม สารแปง

มงคล ชัยวุฒิ

‘สวนบัวบานาพระเจ้า
‘คู’ เคารพบูชาพอเพียง



ทนอนงบัวพระเจ้าหลวง ตั้งอยู่ในเขตบ้านปทุม
นิเวศน์ หมู่ 12 ต.เชิงดอย อ.ดอยสะเก็ด
จ.เชียงใหม่ บนพื้นที่ 102 ไร่ โดยเป็นหนองน้ำ
ขนาดใหญ่

ตามตำนานเมื่อสมัยพุทธกาล สมเด็จพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า เสด็จมาประทับที่หนองบัวแห่งนี้ และทรง
สร้างนาคพระพรหม และทรงสร้างพระเกศ บริเวณ
ดอยสะเก็ด ต่อมาชาวบ้านเรียกชื่อเพียงมาเป็น
“ดอยสะเก็ด” จนถึงปัจจุบัน

ในอดีตหนองบัวแห่งนี้เป็นที่ถวายเป็นที่
สวดมนต์ มีดอกบัวบานเต็มหนองน้ำ มีนกเป็ดน้ำ
อพยพหนีอากาศหนาวจากไซบีเรียมาอาศัยเป็น
จำนวนมาก

กระทั่งวันที่ 20 มกราคม 2503 พระบาทสม
เด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรม
ราชินีนาถ เสด็จพร้อมด้วย พระเจ้าลูกเธอเธอมาเร็ก
และ พระราชินีนาถสิริกิติ์ เพื่อทรงพักผ่อนพระอิริยาบถ
จึงเป็นที่มาของชื่อ “หนองบัวพระเจ้าหลวง” ซึ่งคำ
ว่า พระเจ้าหลวง ตามลักษณะเมืองหมายถึง “พระเจ้า
แผ่นดิน”

ต่อมา ครูเอื้อ สุนทรสนาน บรรณกรเพลง ได้ประ
พันธ์เพลง นอนงบัว ให้ บุญย รังสี นักร้องชื่อดังสมัย
นั้นเป็นผู้ขับขาน จนติดหูแก่ผู้ฟังเพลงทั่วประเทศ และ

กลายเป็นตำนานแห่งความภาคภูมิใจของชาวดอย
สะเก็ดมาจนถึงปัจจุบัน

มงคล ชัยวุฒิ นายกองตรีการบริหารส่วนตำบล
(อบต.) เชิงดอย เล่าว่า หนองบัวในปัจจุบันคงเหลือ
เพียงอดีต ไม่มีบัวกลางหนอง นกเป็ดน้ำไม่มีให้เห็น คน
วัยกลางคนขึ้นไปต่างทราบดีถึงความงามหนองบัว
แห่งนี้ไม่รู้ลืม แม้แต่ พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายก
รัฐมนตรี สมัยเป็นวัยรุ่น ยังเคยปั่นรถถีบ (จักรยาน)
จากบ้านที่ ต.ร้องวัวแดง อ.สันกำแพง ไปจับสาวที่
หนองบัว

“อบต.มีแผนจะฟื้นฟูหนองบัวให้เป็นแหล่งศึกษา
ธรรมชาติและไม้ดอกไม้ประดับ เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์
น้ำ โดยร่วมกับประมงจังหวัดปล่อยปลาและกุ้งก้ามกราม
5 แสนตัว และห้ามจับสัตว์น้ำ เพื่อให้ปลาได้วางไข่ และ
จะมอบพันธุ์ปลาสลิก 5 แสนตัว ให้ 11 หมู่บ้าน ไป
ปล่อยปลาตามหนองน้ำสาธารณะ หรือปล่อยลงปลาของ
ตนเองเพื่อเป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ตาม
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

เฉลิม สารแปง อดีตประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอดอย
สะเก็ด ที่ผันตัวเองมาเป็นรองนายกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด (อบจ.) เชียงใหม่ กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลง
ของหนองบัวให้ฟังว่า เมื่อปี 2535 กระทรวงมหาดไทย
อนุมัติงบประมาณ 14 ล้านบาท ขุดลอกหนองบัวที่ตื้น
เขิน ปรับภูมิทัศน์ สร้างศาลาพักผ่อนหย่อนใจ และทำ
ถนนลาดยางรอบหนอง แต่เกิดความผิดพลาด ผู้รับ
เหมาขุดลอกหนองลึกเกินไป จากเดิม 1 เมตร เป็น 3
เมตร ทำให้บัวถูกขุดรากถอนโคน ที่เหลืออยู่ก็ไม่สามารถ
โผล่พ้นน้ำได้ กลายเป็นอาหารของหอยเชอรี่
และสัตว์น้ำเกือบหมด

ต่อมามีการวางท่อคอนกรีตเพื่อปลูกบัวกลางน้ำ
แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งขณะนี้ อบจ.มีแผนฟื้นฟู
โดยให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ศึกษาและออกแบบ
สวนบัวบานาเพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์บัว และไม
น้ำชายดั่ง หากบัวเจริญเติบโต และบานสะพรั่งเต็ม
บึงนกเป็ดน้ำที่เคยอพยพมาลงที่นี้ก็จะกลับมาอีกครั้ง
เพราะหนองบัวมีน้ำจากเขื่อนแม่งวงไหลหมุนเวียน
ตลอดปี

“เฉลิม” กล่าวว่า ปี 2550 ได้บรรจุแผนฟื้นฟู
และพัฒนาหนองบัวพระเจ้าหลวง เพื่อปรับภูมิทัศน์
ใหม่ มีแหล่งจำหน่ายสินค้าตำบล มีชายหาดสำหรับ
ทำกิจกรรม “ป๊อปปี้เมือง” หรือสงกรานต์ ยี่เป็งหรือ
ลอยกระทง รวมทั้งกิจกรรมพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์
ท้องถิ่น โดยใช้เงินพัฒนา 5 ล้านบาท

ทางด้าน วิภาส รุจิวัฒนพงศ์ รองผู้ว่าราชการจ
ังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า การพัฒนาหนองบัวพระเจ้า
หลวงนั้น อบต.ต้องกันแนวเขตหนองให้ชัดเจนเพื่อ
ป้องกันการถูกบุกรุก เพราะมี 2 หมู่บ้านที่อยู่ติดกับ
หนองแห่งนี้รวมทั้งต้องห้ามทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล หรือน้ำ
เสียลงหนองด้วย และต้องส่งเสริมการปลูกผักพืช
สวนครัว เลี้ยงเป็ด-ไก่ ทำปอปลารอบหนองไว้เป็น
อาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้กับทางตามแนวพระราชดำริ
เศรษฐกิจพอเพียง

จิมปี “โอบี” ที่ต่างก็ถก “กัศเคบ” ว่าการฟื้นฟู
“หนองบัวพระเจ้าหลวง” จะสามารถให้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรท้องถิ่นได้คุ้มค่า และฟื้นฟูตัวชุมชนแบบยั่งยืน
ได้หรือไม่!!!

ปรากฏ พระประสาธ